
**Pohjois-Savon hyvinvointialueen
konserniohje**

LUONNOS [10.3.2023](#)

Sisällys

.....	1
1 JOHDANTO	3
2 OMISTAJAOHJAUksen PERIAATTEET	4
3 SOVELTAMISALA	4
4 KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN	5
5 KONSERNIOHJEEN SITOVUUS	5
6 HYVINVOINTIALUEEN KONSERNIOHDON TEHTÄVÄT OMISTAJAOHJAUksESSA	6
7 HYVINVOINTIALUEKONSERNIN TALouden JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS	6
8 KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	7
9 HYVINVOINTIALUEEN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN	8
10 VELVOLLISUUS HANKKIA HYVINVOINTIALUEEN KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKO	8
11 KONSERNIN SISÄISET PALVELUT	9
12 TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTEISÖJEN HALLITUSTEN JÄSENTEN NIMEÄMINEN	9
13 KONSERNIYHTEISÖJEN JOHTAMINEN	10
14 TIEDOTTAMINEN	10
15 HYVINVOINTIALUEKONSERNIN TARKASTUS	11
16 SISÄINEN TARKASTUS	11
17 VALMIUSSUUNNITTELU, VARAUTUMINEN JA NÄIDEN YHTEENSOVITTAMINEN	12

1 Johdanto

Hyvinvointielain (22 §) mukaan aluevaltuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline.

Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen hyvinvointialuetta eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun hyvinvointialueen määräysvallan käyttöön.

Omistajaohjauksen tavoitteena on turvata hyvinvointialueen pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa pääoman käytön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääoman käytön tehokkuus.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen omistajaohjauksen tavoitteet määritellään hyvinvointialuestrategiassa.

Hyvinvointielain (49 §) mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että hyvinvointialueen tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin kokonaisuus. Omistajaohjauksella varmistetaan palveluiden yhdenvertainen saatavuus sekä palveluiden laatu, vaikuttavuus ja kustannustehokkuus hyvinvointialueen tytäryhteisöjen toiminnassa. Omistajaohjauksella varmistetaan myös avoimuuden ja viestinnän samoin kuin palvelujen käyttäjien ja hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen.

Konserniohjeen sisällöstä määrätään hyvinvointielainsäädännössä (49 §), jonka mukaan konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin hyvinvointialuekonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä, tiedottamisesta ja hyvinvointialueen luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta, velvollisuudesta hankkia hyvinvointialueen kanta asiaan ennen päätöksentekoa, konsernin sisäisistä palveluista, hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimeämisestä sekä hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta sekä hyvinvointialuekonsernin valmiussuunnittelusta, varautumisesta ja näiden yhteensovittamisesta hyvinvointialuekonsernissa.

Konserniohjeen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisedun, valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapolitiittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen osakeyhtiölain ja hyvinvointielain edellyttämällä tavalla. Konserniohjeessa määritellään, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia.

2 Omistajaohjauksen periaatteet

Pohjois-Savon hyvinvointialueen omistajaohjauksen periaatteet ovat:

1. Omistaminen ei ole itsetarkoituksena vaan sillä tulee olla toiminnalliset tai liiketaloudelliset perusteet.
2. Hyvinvointialue voi omistaa osakkeita yhtiöistä, joita se tarvitsee suoraan tai välillisesti palvelujen järjestämiseen. Omistaminen voi kohdistua palvelutuotantoon tai niihin liittyviin tukipalveluihin. Omistaessaan yhteisöjä yhdessä muiden omistajien kanssa hyvinvointialue toimii aktiivisesti yhteistyössä muiden omistajien kanssa.
3. Omistamista kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti huomioiden hyvinvointialueen strategia ja konsernin kokonaisuus.
4. Hyvinvointialue on aktiivinen omistaja, joka asettaa omistamilleen yhteisöille tavoitteita yhdessä yhteisöjen ja niiden muiden omistajien kanssa.
5. Hyvinvointialue edellyttää omistamiensa yhtiöiden toimivan tehokkaasti.

3 Soveltamisala

Hyvinvointialuelain (49 §) mukaan konserniohjetta sovelletaan hyvinvointialueen tytäryhteisöjen ja soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

~~Osakkuusyhteisöissä ja hyvinvointiyhtymässä hyvinvointialueen edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohje käsitellään osakkuusyhteisöjen hallituksessa tiedoksi merkittävänä, on periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.~~

Pohjois-Savon hyvinvointialueen konserniohjeessa tarkoitetaan:

- konserniohjeella tätä ohjetta,
- hyvinvointialuekonsernilla (Pohjois-Savon hyvinvointialuekonserni) omistusrakennetta, johon kuuluvat Pohjois-Savon hyvinvointialue ja sen tytär- ja osakkuusyhteisöt,
- tytäryhteisöllä hyvinvointialueen kokonaan omistamaa yhtiötä tai yhtiöitä, joissa hyvinvointialueella on määräysvalta (kirjanpitolaki 1 luku 5 § [ja osakeyhtiölaki 8 luku 12§ ja osakeyhtiölaki 1 luku 3 §](#)) sekä muuta yhteisöä tai säätiötä, jossa hyvinvointialueella on määräysvalta,
- osakkuusyhteisöllä osakkuusyrittä, jossa hyvinvointialueella on 20–50 %:n omistusosuus ja enintään puolet osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä (kirjanpitolaki 1 luku 8 §)
- hyvinvointiyhtymällä hyvinvointialuelain 58 §:n tarkoittamaa hyvinvointialueiden yhteistoiminnan muotoa
- konserniyhteisöillä tytäryhteisöä, osakkuusyhteisöä ja hyvinvointiyhtymää

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ajantasainen konsernirakenne esitetään vuosittain laadittavassa talousarviossa ja tilinpäätöksessä.

Hyvinvointialuekonserniin kuuluvat tytäryhteisöt (1.1.2023)

Kallaveden Työterveys-Oy
Kiinteistö-Oy-Mustinlampi
Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö
Sakupe-Oy

Hyvinvointialuekonserniin kuuluvat osakkuusyhteisöt (1.1.2023)

Islab-hyvinvointiyhtymä
Istekki-Oy
KYS-Invest-Oy
Pohjois-Savo Monetra-Oy
Sansia-Oy
Servica-Oy

4 Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy aluevaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään hyvinvointialueen määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen ja säätiön yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden yhteisöjen ja säätiöiden vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan. Osakkuusyhteisöissä hyvinvointialueen edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohje käsitellään myös osakkuusyhteisöjen toimielimissä tiedoksi merkittävänä asiana. Konserniohjeessa tytäryhteisöille annettua ohjeistusta noudatetaan osakkuusyhteisöissä yhteisöjen harkinnan mukaan soveltuvin osin.

Commented [SP1]: Tarkennettu osakkuusyhteisöjen ohjauksen roolia.

5 Konserniohjeen sitovuus

Hyvinvointialuekonsernissa hyväksyttyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä ja säätiöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käytäessään omistajaohjausta hyvinvointialue ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan

lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti hyvinvointialueen johtajalle sekä omistajaohjaus- ja valvontajohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai hyvinvointialueen johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

6 Hyvinvointialueen konsernijohtoon tehtävät omistajaohjauksessa

Hyvinvointialueen konsernijohto ja johdon tehtävät on määritetty hallintosäännössä. Konsernijohtoon kuuluvat aluehallitus, omistajaohjaus- ja valvontajaosto, hyvinvointialuejohtaja, omistajaohjaus- ja valvontajohtaja ja hyvinvointialuejohtajan sijainen.

Omistajaohjaus- ja valvontajaoston työskentelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan objektiivisuuteen ja tasapuolisuuteen sekä hyvän hallintotavan ja esteellisyysäännösten toteutumiseen. Tytär- tai osakkuusyhteisöjen tai säätiöiden johtoon tai hallitukseen kuuluvat henkilöt eivät voi kuulua hyvinvointialueen konsernijohtoon eivätkä valvonnasta vastaavaan toimielimeen (tarkastuslautakunta).

7 Hyvinvointialuekonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Talouden ja investointien suunnittelun lähtökohtana ovat hyvinvointialueen strategia ja siihen sisältyvä omistajapolitiikka, yhtiön liiketoiminta, hyvinvointialueen ja yhtiön palvelutuotanto- ja kehittämistavoitteet, investointien lisäarvo sekä arviot toimintaympäristön muutoksista. Hyvinvointialuekonsernin taloutta ja investointeja suunnitellaan ja ohjataan yhteistoiminnassa konsernin kokonaisedun, rajallisten resurssien tehokkaan käytön sekä varallisuusarvon säilyttämisen ja kasvattamisen varmistamiseksi.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu hyvinvointialuestrategiasta. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisöjen hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Hyvinvointialueen talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa hyvinvointialueelle sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä

olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

8 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Hyvinvointialueen valtuusto päättää hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, joissa huomioidaan hyvinvointialuekonsernin näkökulma. Tarkemman ohjeistuksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta antaa [alueyhtymä](#)hallitus.

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiössä on toimiva johtamisjärjestelmä ja säännöllinen raportointi, joka on oikeassa suhteessa liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on osaltaan varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Hallituksen tulee arvioida yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tuloksellisuutta.

Hyvinvointialueen tytäryhteisön ja on annettava aluehallitukselle hyvinvointikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten hyvinvointialueelle konsernijohdon antaman ohjeistuksen ja aikataulun mukaisesti raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittämisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohdolle.

Hyvinvointialuekonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Hyvinvointialuekonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, hyvinvointialuelain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitolapaa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa hyvinvointialueelle tiedot konsernitalinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto tai muu konsernijohdon määrittelemä taho antaa

tarkeimmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

9 Hyvinvointialueen luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Hyvinvointialueen luottamushenkilöllä on oikeus saada hyvinvointialueen viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti hyvinvointialueen kirjaamoon.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

10 Velvollisuus hankkia hyvinvointialueen kanta asiaan ennen päätöksentekoa

YTytäryhteisön hallituksen, hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen konsernijohdon kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankinta lainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa hyvinvointialueeseen
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta, [mikäli voittoa esitetään jaettavaksi](#)
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset
- pääomarakenteen muuttaminen
- [yhteisön](#) toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- [yhteisön](#) varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- [yhteisön toimintaan nähden](#) merkittävät kiinteistö- ja yrityskaupat
- [yhteisön](#) toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen

(13)

- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- johdannaisinstrumenttien käyttö
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset
- toiminnan laajakantoiset muutokset
- merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Ennakkokäsityksen hankkimisessa ei ole kyse yhteisön sisäisen päätöksenteon tai yhteisöä koskevan lain mukaisen toimitusjohtajan tai hallituksen vastuun siirtämisestä yhtymähallitukselle tai konsernijohdolle eikä se merkitsisi minkäänlaisen oikeudellisen yhteisvastuun synnyttämistä. Lopullinen päätösvalta ja vastuu ennakkokäsitystä edellyttävästä asiasta on aina yhteisön omalla päätöksentekoaikavälillä, vaikka hyvinvointialueen ennakkokäsitys päätettävään asiaan on hankittu ennen yhteisön päätöstä.

11 Konsernin sisäiset palvelut

Hyvinvointialuekonsernissa tuki- ja muut yhteiset palvelut järjestetään lähtökohtaisesti keskitetysti. Siltä osin, kun palveluja ei ole hyvinvointialuekonsernin sisältä saatavissa tai niiden käyttö ei ole arvioitu tarkoituksenmukaiseksi yhdessä omistajaohjauksen kanssa, palvelut hankitaan markkinoilta.

Konsernin sisäisissä hankinnoissa on otettava huomioon hankintasäännösten reunaehdot ja rajoitukset.

12 Tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten jäsenten nimeäminen

Hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan omistajaohjaus- ja valvontajaosto päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. **Tytär- ja osakkuusyhteisöjen** **Konserniyhteisöjen** hallituksiin voidaan nimetä hyvinvointialuekonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on konsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

(13)

Hyvinvointialuelain (49 §) mukaan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Omistajaohjaus- ja valvontajaoston tehtävänä on varmistaa, että hallitusten jäsenten nimeämisessä huomioidaan hyvinvointialuelain vaatimukset.

Hyvinvointialueen nimeämiltä hallituksen jäseniltä edellytetään Hyväksytty hallituksen jäsen koulutuksen (HHJ), Kunnallisesti omistetun osakeyhtiön hallitusosaajakoulutuksen (KHO) tai vastaavan koulutuksen suorittamista viimeistään yhden vuoden aikana ensimmäisestä hallitusnimityksestä alkaen. Hyvinvointialueen vastuulla on järjestää koulutusta ja huolehtia koulutuksen tarjoamisesta hyvinvointialueen nimeämille hallitusedustajille hyvinvointialueen edellyttämiin koulutuksiin, mutta myös tytäryhteisöt voivat järjestää koulutusta itse niin halutessaan omin päätöksin.

13 Tytäryhteisöjen johtaminen

Hyvinvointialuekonsernin hyvästä hallinto- ja johtamistavasta määrätään erillisellä asiakirjalla, joka **konsernitytär** yhteisöjen hallitusten tulee hyväksyä ja noudattaa soveltuvin osin. Asiakirja toimii myös yleisohjeena hyvinvointialuetta yhtiökokouksessa edustaville ja muita hyvinvointialueen puolesta omistajaohjausta käyttäville toimijoille.

Tytär—**ja**—**osakkuus** yhteisöissä tulee toteuttaa alalle tavanomaisia liiketoimintaperiaatteita, niissä tulee toteutua riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että hyvinvointialueen omistuksia tulee hoitaa tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti konsernin kokonaisuutena turvaten.

Tytäryhteisöjen hallituksilla on velvollisuus laatia työskentelyä ohjaava työjärjestys. Tytäryhteisöjen hallituksen kokoukseen myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus konserni-johdon erikseen nimeämälle henkilölle tiedon välittymisen ja konsernijohtoon aktiivisen roolin varmistamiseksi.

14 Tiedottaminen

Hyvinvointialuelain 34 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on tiedotettava hyvinvointialueen toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Hyvinvointialueen toiminta käsittää hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

(13)

YTytärhteisön tai säätiön on oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan.

YTytärhteisön tai säätiön on informoitava hyvinvointialuetta ennen merkittävän asian julkiseksi tuloa. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoita.

YTytärhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaavat yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä hyvinvointialueen puolella hyvinvointialueen hallitus ja hyvinvointialueen johtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida hyvinvointialueen yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

15 Hyvinvointialuekonsernin tarkastus

Hyvinvointialueen tarkastuslautakunta arvioi, ovatko aluevaltuuston tytäryhteisöille tilikaudelle asetetut tavoitteet toteutuneet. Arvioinnin riippumattomuuden varmistamiseksi tarkastuslautakunnan jäseniä ei tule nimittää tytäryhteisöjen tai määräysvallassa olevien säätiöiden hallitukseen. Tarkastuslautakunta saa tarvittavat tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta konsernijohdon hallussa olevien asiakirjojen kautta.

Hyvinvointialueella noudatetaan yhtäläistä tilintarkastustapaa. Tilintarkastus kilpailutetaan hyvinvointialueen toimesta ja tytäryhteisöillä tulee olla sama tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajalla on oikeus saada tarvitsemansa asiakirjan konsernijohdon lisäksi myös suoraan tytäryhteisöltä.

16 Sisäinen tarkastus

KonserniTytärhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhteisöllä on käytettävissä liiketoiminnan kokoon nähden riittävät sisäisen tarkastuksen resurssit. Sisäisen tarkastuksen organisointi ja työskentelytavat on riippuvaisia muun muassa yhteisön harjoittaman liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta, henkilökunnan määrästä ja muista vastaavista tekijöistä.

Hyvinvointialueen sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

17 Valmiussuunnittelu, varautuminen ja näiden yhteensovittaminen

Tytäryhteisöjen tulee varautua häiriötilanteisiin ja laatia vähintään lain sekä hyvinvointialueen edellyttämät kirjalliset suunnitelmat toiminnan jatkuvuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi. Tarvittavien riskienhallintaa koskevien suunnitelmien laatimisvastuiden tulee sisältyä myös tytäryhteisöjen alihankinta- ja ostopalvelusopimuksiin.

Konserniyhtiöllä- Tytäryhteisöllä on velvollisuus osallistua hyvinvointialuekonsernin yhteiseen valmiussuunnitteluun ja varautumiseen liittyviin harjoituksiin. Lisäksi konserniyhtiöllä tytäryhteisöllä on viestinnälliset velvollisuudet erilaisissa poikkeustilanteissa. Hyvinvointialuekonsernin sisäinen hyvä yhteistyö valmiussuunnittelussa ja varautumisessa on olennaista hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi.